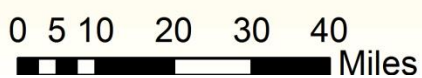

Տեղեկագիր նոյեմբեր 2019

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

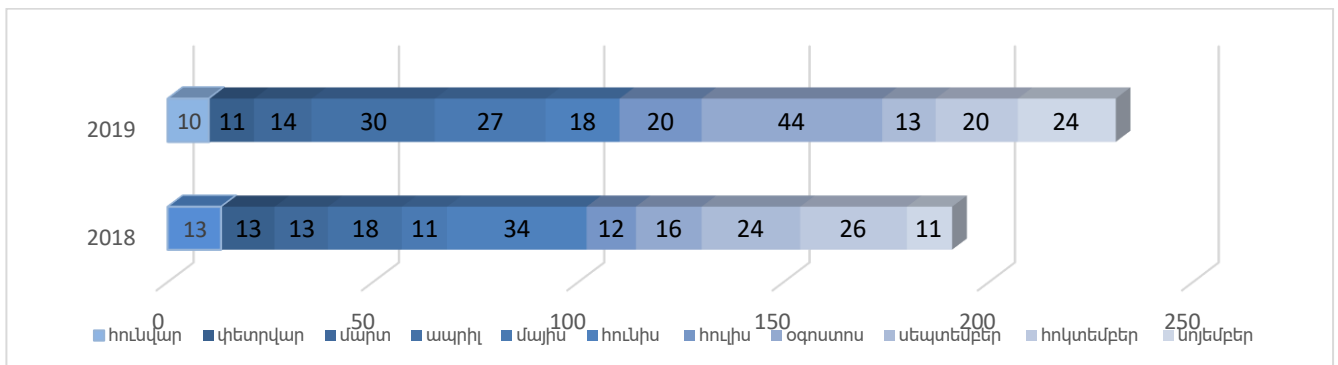
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ 2019Թ. ՆՈՅԵՄԲԵՐ ԱՄՍԿԱ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԱՐՁԱՆԱԳՐՎԱԾ ՎԱՐԱԿԻՉ ԵՎ ՈՉ ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ԹՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ, ՎԻՃԱԿՆԵՐԻ ԴԵՊՔԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

2019թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում Հայաստանի Հանրապետությունում I խմբի միկրոօրգանիզմներով հարուցված, հանրային առողջապահության ոլորտում միջազգային նշանակության արտակարգ իրավիճակ առաջացնելու ներուժ ունեցող հիվանդություններ, դեպքեր չեն արձանագրվել:

Հատուկ վտանգավոր վարակներ

Բրուցելյոզ

2019թ. նոյեմբերին հանրապետությունում արձանագրվել է բրուցելյոզի 24 դեպք, որից 15-ը՝ Շիրակի, 2-ը՝ Արագածոտնի, 3-ը՝ Արարատի, 2-ը՝ Սյունիքի, 1-ը՝ Գեղարքունիքի, 1-ը՝ Արմավիրի մարզում: Յուրաքանչյուր դեպքի մասին տեղեկատվություն է տրամադրվել ՀՀ կառավարությանը ենթակա սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմին՝ կենդանիների շրջանում համապատասխան միջոցառումներ կազմակերպելու համար:

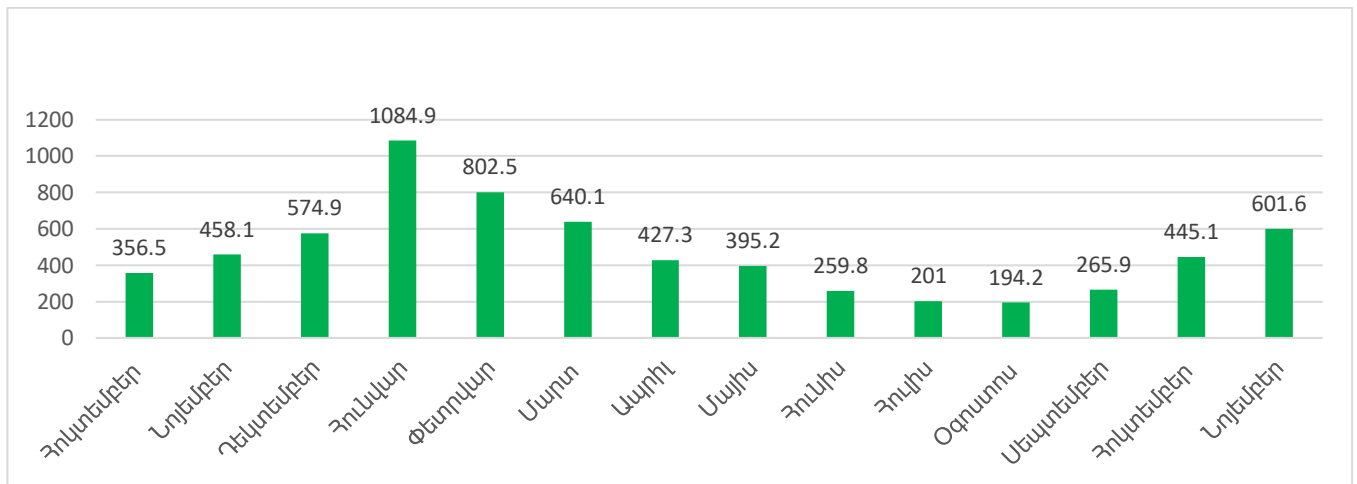
Գծապատկեր 1. Հայաստանի Հանրապետությունում 2019-2018թթ. հունվարից-նոյեմբեր ժամանակահատվածում արձանագրված բրուցելյոզի դեպքերը

Ըստ գծապատկեր 1-ի՝ հանրապետությունում 2019թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում արձանագրված բրուցելյոզ հիվանդության դեպքերի թիվը համեմատած 2018թ. նույն ժամանակահատվածի հետ աճել է 2.1 անգամ, իսկ նախորդ ամսվա համեմատ՝ 1.2 անգամ:

Օդակաթիլային վարակներ

Գրիպ և Սուր շնչառական վարակ

2019թ. նոյեմբեր ամսին Հայաստանի Հանրապետության տարածքում արձանագրվել է սուր շնչառական վարակներով (այսուհետ՝ ՍՇՎ) պայմանավորված հիվանդացության ցածր ակտիվություն: ՍՇՎ դեպքերի թիվը նախորդ ամսվա համեմատ աճել է 1.3 անգամ: 2019թ. նոյեմբեր ամսվա ընդհանուր ցուցանիշը 2018թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ աճել է 1.3 անգամ, 2017թ. համեմատ՝ 1.5 անգամ: Հիվանդացության ցուցանիշը համաճարակային շեմից բարձր է 1.2 անգամ: Հիվանդությունն արձանագրվել է հիմնականում 0-4 տարեկան երեխաների շրջանում, սակայն աշխուժացում է նկատվում նաև 30-64 տարեկանների շրջանում:

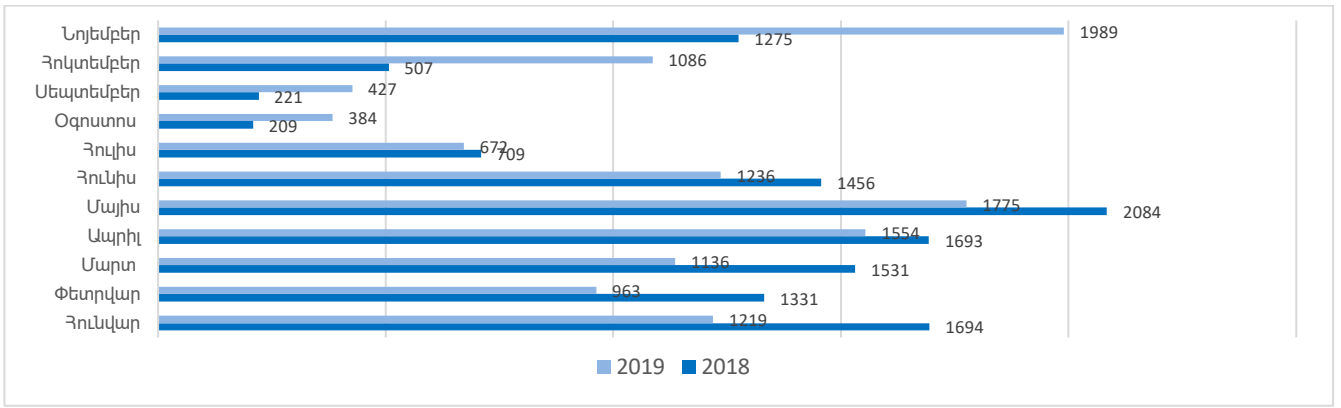

Գծապատկեր 2.2018-2019թթ. հոկտեմբեր – նոյեմբեր ամիսների ընթացքում արձանագրված սուր շնչառական վարակների հիվանդացության ցուցանիշն ըստ 100.000 բնակչի

Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում գրիպի դեռուքային համաճարակաբանական հսկողության շրջանակներում, գրիպանման հիվանդություններից և ծանր սուր շնչառական վարակներից հետազոտվել է 162 նմուշ: Լաբորատոր հետազոտության արդյունքում արձանագրվել է ռինովիրուսի 38 դեպք, պարագրիպի 21 դեպք, ադենովիրուսի 12 դեպք, բոկավիրուսի 7 դեպք: Նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում արձանագրվել է ռինովիրուսի 23, ադենովիրուսի 8, պարագրիպի 10, բոկավիրուսի 2, ռեսպիրատոր սենտիցիալ վիրուսի 4, մետապնևմավիրուսի 3 դեպք:

Այլ օդակաթիլային վարակներ

Զրծաղիկ

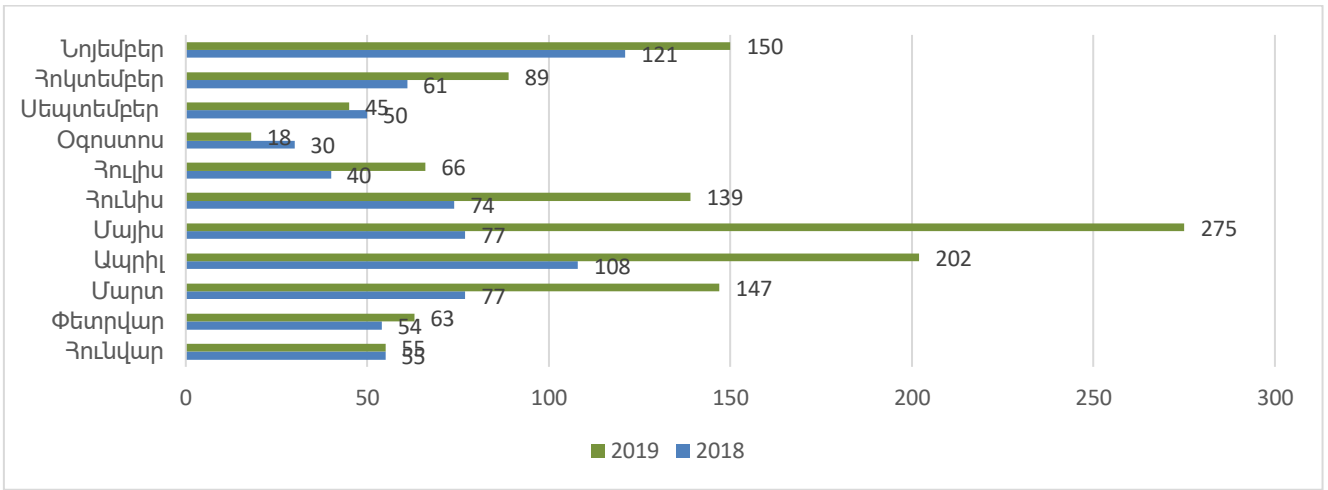

Գծապատկեր 3. Հայաստանի Հանրապետությունում 2018 և 2019թթ հունվար-նոյեմբեր ամիսներին արձանագրված ջրծաղկի դեպքերը

Ըստ գծապատկեր 3-ի՝ 2019թ. նոյեմբերին արձանագրված ջրծաղկի դեպքերի թիվը նախորդ ամսվա համեմատ աճել է 1.8 անգամ, իսկ 2018թ նույն ժամանակահատվածի համեմատ՝ 1.5 անգամ: Ընդհանուր առմամբ դեպքերի 75% արձանագրվել է 0-18 տարեկանների շրջանում, մասնավորապես՝ 3-6 տարեկանների շրջանում (52.1%): Առավել շատ դեպքեր արձանագրվել են քաղաքաբնակ բնակչության շրջանում (75.2%), որտեղ առկա են պայմաններ մարդկանց ավելի սերտ շփման համար: Ինչ վերաբերում է ջրծաղկի տարածվածությանը հանրապետությունում, ապա առավել շատ դեպքեր արձանագրվել են Երևանում, Լոռու, Արարատի, Գեղարքունիքի և Կոտայքի մարզում: Նշված ժամանակահատվածում հղիների շրջանում արձանագրվել է ջրծաղկի 1 դեպք, որի մասին տեղեկատվությունը տրամադրվել է ՀՀ ԱՆ մոր և մանկան վարչություն:

Ընտանեկան և կազմակերպ օջախներում հնարավորության սահմաններում առաջին դեպքերը մեկուսացվում են և հսկողություն է սահմանվում հիվանդի հետ շփված երեխաների նկատմամբ:

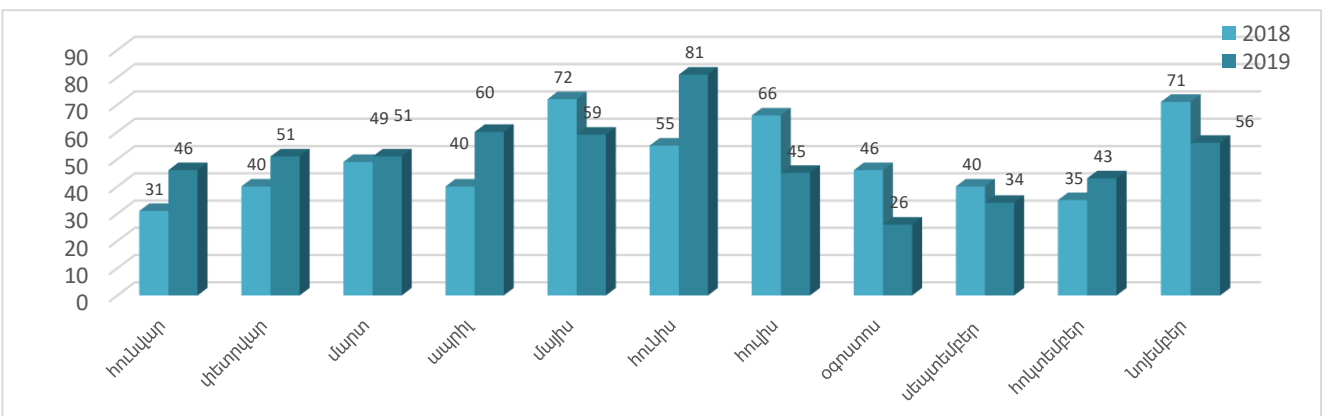
Քուլթեր

Գծապատկեր 4. Հայաստանի Հանրապետությունում 2018 և 2019 թթ. հունվար-նոյեմբեր ամիսներին արձանագրված քուրթեշի դեպքերը

Ըստ գծապատկեր 4-ի՝ արձանագրված քուրթեշի դեպքերի թիվը նախորդ ամսվա համեմատ աճել է 1.6 անգամ, 2018թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ՝ 1.2 անգամ: Առավել շատ դեպքեր արձանագրվել են 3-6 տարեկան երեխաների շրջանում, ինչը կազմում է արձանագրված դեպքերի ընդհանուր թվի 75.1%-ը: Դեպքերի մեծ մասն արձանագրվել է քաղաքաբնակ բնակչության շրջանում՝ 65.2%, որտեղ առկա են պայմաններ մարդկանց ավելի սերտ շփման համար: Բոլոր դեպքերն ենթարկվել են համաճարակաբանական հետազոտության, որի նպատակն է հնարավոր վարակի աղբյուր հանդիսացող հիվանդության ջնջված ձևերով հիվանդների հայտնաբերումը, կանխելով վարակի հետագա տարածումը:

Վարակային մոնոնուկլեոզ

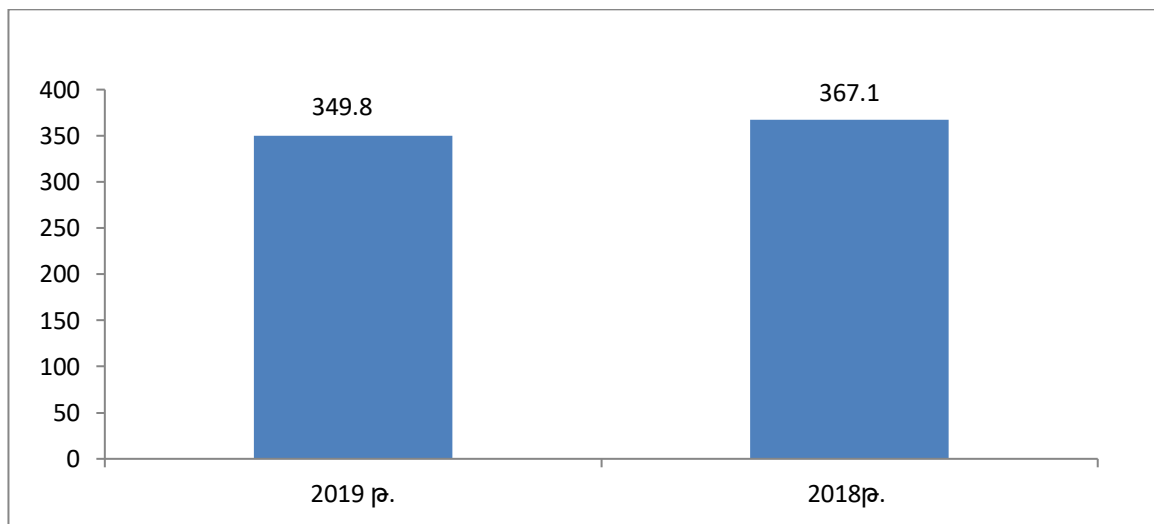
Գծապատկեր 5. Հայաստանի Հանրապետությունում 2018 և 2019թթ հունվար-նոյեմբեր ամիսներին արձանագրված վարակային մոնոնուկլեոզի դեպքերը

Ըստ գծապատկեր 5-ի՝ 2019թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում արձանագրված վարակային մոնոնուկլեոզով պայմանավորված հիվանդության դեպքերի թիվը

համեմատած նախորդ ամսվա հետ աճել է 1.3 անգամ, իսկ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ նվազել՝ 1.2 անգամ: Նոյեմբեր ամսվա ընթացքում արձանագրվել է մոնոնուկլեոզի 56 դեպք, որից 49-ը՝ արձանագրվել է 0-18 տարեկան երեխաների շրջանում:

Աղիքային վարակիչ հիվանդություններ

2019թ. նոյեմբեր ամսին արձանագրվել է աղիքային վարակիչ հիվանդությունների 852 դեպք, որից 265 դեպքն արձանագրվել է Երևան քաղաքում, 587-ը՝ մարզերում: 2018թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ աղիքային վարակներով հիվանդացությունը աննշան նվազել է: Հունվար – նոյեմբեր ամիսների ընթացքում աղիքային վարակներով հիվանդացությունը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ աննշան նվազել է:

Պճապատկեր 6. Աղիքային վարակների հիվանդացությունը 2018-2019թթ. հունվար–նոյեմբեր ամիսներին ըստ 100.000 բնակչի

2019թ. հոկտեմբեր ամսվա համեմատ (1168 դեպք) աղիքային վարակներով հիվանդացությունը նվազել է մոտ 1.4 անգամ:

Արձանագրված աղիքային վարակիչ հիվանդությունների օջախներում իրականացվել են համաճարակաբանական հետազոտություններ և հակահամաճարակային միջոցառումներ՝ վարակի հետագա տարածումը և բռնկումների առաջացումը կանխարգելելու նպատակով:

Իմունականխարգելում

Հայաստանի Հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների առումով իրավիճակը բարենպաստ է: 2019թ. նոյեմբեր ամսին հանրապետությունում

գրանցվել է կապույտ և հարկապույտ հազի 3 դեպք՝ չպատվաստած և թերի պատվաստված անձանց շրջանում:

1 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը նոյեմբեր ամսին կազմել է 89.5% (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%): 2 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը կազմել է 92% (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%): 7 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը կազմել է 96% (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%):

Բնակչության շրջանում պատվաստումներում ընդգրկվածության բարձր ցուցանիշների շարունակական ապահովումը կնպաստի հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների առումով բարենպաստ համաճարակային իրավիճակի պահպանմանը:

Վիրուսային հեպատիտներ

Հայաստանի Հանրապետությունում նոյեմբեր ամսին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ սուր վիրուսային հեպատիտի հիվանդացության ցուցանիշը նվազել է 2 անգամ:

Սույն թվականի նոյեմբեր ամսին արձանագրվել է սուր վիրուսային հեպատիտի 4 դեպք: Վարակման հավանական ուղիները և պատճառներն են՝ ինվազիվ միջամտություն՝ 1 (ՌԴ-ում բժշկական), սեռական ճանապարհ՝ 2, անհայտ՝ 1:

Քիմիական թունավորումներ

Հայաստանի Հանրապետությունում նոյեմբեր ամսվա ընթացքում արձանագրված քիմիական թունավորումների 37.2%-ը գրանցվել է Երևան քաղաքում, իսկ 62.8%-ը՝ մարզերում: Արձանագրված դեպքերի գերակշիռ մասը՝ 50.7%-ը առաջացել է օրգանական լուծիչների, շմուլ գազի և այլ կենցաղային նյութերի թունավոր ազդեցությունից, 21%-ը՝ ալկոհոլային թունավորումներից (ալկոհոլի բարձր չափաբաժինների ընդունումից), 18.1%-ը՝ դեղամիջոցներով թունավորումներից (ինքնասպանության, գերդոզավորման և ծնողի անուշադրության հետևանքով առաջացած), 1.4%-ը՝ թունավոր կենդանիների խայթոցից, 3.7%-ն՝ օճառների և լվացող նյութերի թունավոր ազդեցությունից, 3.3%-ը՝ թունաքիմիկատներից, 0.9%-ն՝ այլ և չճշտված ծագման թունավոր նյութերի ազդեցությունից, 0.9%-ը՝ խոտաբույսերից:

2019թ. նոյեմբեր ամսին, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, քիմիական թունավորումների հիվանդացության ցուցանիշը նվազել է 1.1 անգամ:

Մակարուծային հիվանդություններ

Մալարիա

Հանրապետությունում 2019թ. նոյեմբերին մալարիայի համաճարակային իրավիճակը հանգիստ էր, մալարիայի բերովի դեպքեր չեն արձանագրվել:

Լեյշմանիոզ

2019թ. նոյեմբերին արձանագրվել է ընդերային լեյշմանիոզի 1 դեպք՝ ք.Երևանից:

Լայմի հիվանդություն

2019թ. նոյեմբերին գրանցվել է Լայմի հիվանդության 3 դեպք՝ 2-ը Սյունիքի, 1-ը՝ Լոռու մարզից:

Սննդային թունավորումներ

Հանրապետության տարածքում նոյեմբեր ամսին արձանագրվել է բոտուլիզմի 3 դեպք՝ 5 տուժածով, որից 2 դեպք՝ 2 տուժածով և 1 դեպք՝ 1 տուժածով: 0-14 տարեկան երեխաների շրջանում սննդային թունավորման դեպքեր չեն արձանագրվել: Դեպքերն արձանագրվել են Լոռու և Արագածոտնի մարզում: Թունավորման պատճառ է հանդիսացել տնային պայմաններում պահածոյացված գազարով պղպեղը, կանաչ լոբին և շուշանի մարինադը: Սննդային թունավորման դեպքերի վերջնական ախտորոշումը դրվել է համաճարակաբանական տվյալների և կլինիկական նշանների հիման վրա:

Սննդային թունավորման դեպքերի կանխարգելման նպատակով օջախներում իրականացվել է բժշկահիգիենիկ գիտելիքների տարածում՝ սննդային թունավորումների առաջացման պատճառների, կանխարգելման հիմնական սկզբունքների վերաբերյալ: Սննդային թունավորումների կանխարգելման վերաբերյալ, բնակչության իրազեկվածության բարձրացման նպատակով, տարբեր լրատվամիջոցներով պարբերաբար իրականացվում է քարոզչություն:

Կատարող՝ Աննա Աղաջանյան
ԱՆ «ՀԿԿ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՊՈԱԿ